

- de 10 stiftsøvrigheds økonomistyring og regnskabsaflæggelse,
- en vurdering af Kirkeministeriets forvaltning af fællesfonden, og
- en vurdering af fællesfondens dispositioner og regnskabsaflæggelse.

Rigsrevisionen afleverede i april 2003 Beretning til statsrevisorerne om folkekirkens fællesfond (april 2003/RB A 203/03).

Som opfølgning på Rigsrevisionens beretning anmodede den daværende kirkeminister i maj 2003 advokat Poul Heidmann om at gennemføre en advokatundersøgelse af Kirkeministeriets forvaltning af folkekirkens fællesfond og visse andre forhold vedrørende finansieringen af folkekirkens virksomhed.

Undersøgelsen har omfattet perioden 1999 - 2002, dog således at undersøgelsen for så vidt angår folkekirkens fællesfonds udgifter til IT har dækket perioden 1997 - 2002.

Advokatundersøgelsen, der blev offentliggjort i januar 2005, viste sammenfattende:

- at der var begået fejl i den økonomiske styring af IT-området,
- at der var foretaget underbudgettering af udgifterne til forsikring,
- at administrationen af likviditetsstyringen var kritisabel,
- at registreringer af regninger var ganske kritisabel,

Fællesfondens resultat (mio. kr.)

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
30,5	12,7	-5,6	-20,2	-69,4	-41,1	-2,1	-38,2	14,2	33,8

For det andet er den årlige drift sårbar over for forsikringshændelser, fx en storm, som belaster selvforsikringsordningen, og over for ændringer i renteindtægterne på stiftsmidlerne. Stormen den 8. januar 2005 må således forventes at medføre, at fællesfonden får et underskud på 20 - 30 mio. kr. i 2005.

For det tredje vil udgiftsposten pensioner til tjenestemandsansatte kirkefunktionærer i kraft af *allerede optjente* pensionsrettigheder stige med ca. 85 mio. kr. på årsbasis inden for de næste 25 år (opgjort i faste priser). Dette vil bringe fællesfondens øvrige udgiftsposter under alvorligt pres.

Der er på denne baggrund behov for en omlægning af folkekirkens fællesfond, således at der skabes et solidt fundament for den fremtidige løsning af de fælles opgaver i folkekirken.

Dette vil kræve to ændringer:

- at reglerne for periodisering var overtrådt, og
- at nogle orienteringer af Folketinget kunne have været suppleret med en række oplysninger.

Baggrunden for lovforslaget er på denne baggrund:

- at fællesfonden har haft en dårlig økonomi med flere års underskud og med dækning af likviditetsbehovet gennem låntagning og finansiel leasing,
- at fællesfonden har haft en uklar økonomisk styring, herunder budgetlægning og regnskabsaflæggelse, jf. Rigsrevisionens beretning og advokatundersøgelsen, og
- at opgavefordelingen mellem de lokale kirkelige myndigheder og fællesfonden på flere områder, bl.a. finansiering af præsteløn, tjenestemandspensioner til kirkefunktionærer og afkast af kirkernes kapitaler, har ført til en uønsket udvikling.

Den nuværende konstruktion vedrørende folkekirkens fællesfond må vurderes ikke at være holdbar.

For det første er fællesfonden som følge af udgifter til etablering af Den Nye Kirkebog og driftsunderskud belastet af en gæld på 140 mio. kr. (ultimo 2004), som er lånt i stiftsmidlerne og ved finansiel leasing. Herudover har stiftsøvrighederne lån på 12 mio. kr. i stiftsmidlerne.

En opgørelse af årets resultat i fællesfonden 1995-2004 viser, at fællesfonden har været belastet af underskud gennem en årrække:

- at fællesfonden slankes, således at udgifter (og indtægter) der reelt vedrører de lokale kasser, afholdes af (henholdsvis tilgår) de pågældende kasser, og
- at der findes dækning for den allerede optjente pensionsforpligtelse vedrørende tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, som der i dag ikke er hensat midler til.

Med dette lovforslag iværksættes de nævnte ændringer, og samtidig fortsættes processen med at følge op på anbefalingerne fra Rigsrevisionen i ovennævnte beretning og fra Finansministeriet i rapporten »Udvikling af økonomistyringen på Kirkeministeriets område« (december 2003).

Kirkeministeren har nedsat en arbejdsgruppe vedrørende ændringer i folkekirkens inddeling efter kommunalreformen og eventuelle ændringer af opgavefordelingen mellem sogne, provstier og stifter i for-